

Škola životního odpoledne zve do lavic

Občanské sdružení Moravskoslezský kruh pořádá od dubna opět cyklus seminářů Pečuj doma, jimž v březnu předchází čtyři podpůrná setkání s psychologem a psychiatrem zvaná Škola životního odpoledne. Škola má charakter vzájemně provázaných svépomocných skupin a je určena zejména pečujícím vyššího středního věku. Hovořit se bude o předpokladech pro péči o blízké, zvládnání napětí nebo o řešení problémů mezi osobou pečující a opečovávanou. Škola životního odpoledne začíná 5. března, další části se konají 12., 19. a 26. března vždy od 13 do 17 hodin v Rubínku v Poznaňské 10 v Žabovřeskách.

Ošetřování od A do Z

Na setkání navazuje cyklus seminářů Pečuj doma. První seminář se koná 9. dubna a informuje o povaze dlouhodobé péče a potřebách pacienta, ale i o podpoře pro pečující rodiny. 16. dubna následuje Ošetřovatelská abeceda, kdy se účastníci kurzu dozví více o vhodné výživě pro nemocné, podávání léků, zásadách hygieny a možnostech rehabilitace. O „umění doprovázet“ se bude hovořit 23. dubna. Seminář odpovídá na otázky, co zažívá a potřebuje nemocný v závěru života nebo jak se vyrovnat s umíráním. Na závěr (30. dubna) jsou připraveny Paragrafy v domácí péči, kde se pečující seznámí s platnou legislativou a vyhláškami a také se svou zodpovědností a povinnostmi. Lektory jim také poradí, na co mají nárok a kam se obracet. Semináře se konají také od 13 do 17 hodin, tentokrát ale v Knihovně Jiřího Mahena v Koblížně 4.

Cyklus je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a českého státního rozpočtu, pro účastníky je zdarma. Kapacita je omezená. Přihlásit se nebo získat více informací lze na tel. číslech 549 213 411 a 549 213 412, e-mailem na adrese info@pecujdoma.cz nebo na webu www.pecujdoma.cz. *Zuzana Gregorová*

Vědci odhalí, jak chemie v přírodě ničí zdraví

Zplodiny, které zamožují přírodu, jsou globálním problémem. Jaké nemoci a v jaké míře však mají na svědomí? Na tyto otázky se zaměří nové výzkumné centrum CETOCOEN, které už brzy vyrostě v kampusu Masarykovy univerzity.

Nové centrum pro výzkum toxických látek a jejich dopadu na zdraví člověka je prvním projektem Masarykovy univerzity, který uspěl v Operačním programu Věda a výzkum pro inovace. Na stavbu nového pavilonu a realizaci projektu tak univerzita získala z evropských fondů 636 milionů korun.

Úkolem centra bude získávat data o znečištění životního prostředí toxickými látkami. Z nich potom sestaví přehledné databáze. „Tyto databáze umožní najít souvislosti mezi znečištěným prostředím a zdravotními problémy lidí. Například se pokusíme vysvětlit, proč je v Plzeňském kraji výrazně vyšší výskyt rakoviny tlustého střeva než jinde,“ uvedl Ivan Holoubek, ředitel výzkumného centra Recetox, které nový projekt zajišťuje. Pracoviště Recetox, působící při Přírodovědecké fakultě MU, má za sebou již čtvrtstoletí výzkumu toxických látek v prostředí. Mapuje například výskyt tzv. polychromovaných bifenyly, které bývalé Československo masově vyrábělo v podobě pesticidů na hubení hmyzu nebo jako směsi do barev. „Dnes se tyto látky vyskytují v mateřském mléce,“ upozornil Holoubek.

Výsledky výzkumu CETOCOENU v budoucnu poslouží firmám pro hodnocení toho, jak jejich technologie zatěžují životní prostředí. Také zástupci státní sféry budou mít k dispozici cenné informace o stavu svého regionu, aby mohli lépe rozhodovat při plánování výstavby nových průmyslových zón. Otevření centra CETOCOEN, které poskytne zájemci pro 50 vědců a stejné množství studentů, je plánováno na leden 2012.

Dita Havlíčková

Nová učebna: vozíčkářům vstup „příkázán“

Nejen zápočtům a zkouškám, ale často i překážkám v podobě schodů či úzkých dveří musí čelit handicapovaní studenti vysokých škol. Na Mendelově univerzitě v Brně jim nyní cestu ke vzdělání usnadní nová posluchárna. Je bezbariérová a zároveň velkokapacitní.

Budova bezbariérové posluchárny v Institutu celoživotního vzdělávání vyrostla jako součást rekonstrukce pa-

vilonu E. Moderní multimediální učebna má kapacitu 110 míst a nese jméno významného brněnského pedagoga

Fota: D. Havlíčková, archiv Mendelu

Vladimíra Jůvy. Umožní zdravotně postiženým nejen pohodlněji studovat, ale i vyučovat – právě handicapovaní lektori totiž měli dříve velmi omezené možnosti, jak předávat své znalosti studentům.

Stavbu o nákladech 30 milionů korun financovalo Ministerstvo školství a částečně také univerzita z vlastních zdrojů. „Nová budova je atypická, zaplnila v maximální možné míře prostor ve vnitrobloku. Svým stupňovitým tvarem spojuje přízemí a 1. patro,“ popsal tajemník Institutu celoživotního vzdělávání Martin Příbyl. Z obou úrovní přítom mají vozíčkáři do posluchárny pohodlný přístup. „Učebna je navíc vybavena interaktivní tabulí, na kterou lze psát přímo z vozíčku,“ dodal Příbyl.

V budoucnu chce učebnu využívat pro svá setkání a semináře také Liga za práva vozíčkářů, která byla partnerem výstavby. „Je dobré, že se škola snaží zajistit vozíčkářům přístup ke vzdělávání, tak totiž můžeme společně bojovat proti jejich sociálnímu vyloučení,“ upozornil ředitel ligy Zdeněk Škaroupka. Kromě této organizace spolupracuje

Mendelova univerzita také s občanským sdružením Vodicí pes, kterému poskytuje vhodné prostory pro výcvik asistenčních psů pro nevidomé – např. rušné chodby opatřené výtahy, automatickými dveřmi apod.

Dita Havlíčková

Víte, že... Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně (MZLU) se od 1. ledna 2010 změnila na Mendelovu univerzitu v Brně se zkratkou Mendelu? „Ke změně názvu vedla širší nabízení oborů, které ne vždy souvisí pouze se zemědělstvím a lesnictvím,“ vysvětlila mluvčí univerzity Kateřina L. Brettschneiderová. Nový název je jednodušší, snadno zapamatovatelný a lépe bude znít i v zahraničí.

ŽIJÍ MEZI NÁMI

Pečují o německou kulturu a jazyk

Asi před osmi sty lety začali přemýšlet králové povolávat do zemí Koruny české německé kolonisty. Ti byli proslulí nejen „vrozenou“ pracovní etikou, ale i vytříbenou schopností organizovat hospodářský život. Přinášeli znalost řemesel, hornictví a zakládali města. I Brno v „nové“ poloze, jehož půdorys je dodnes totožný s obvodem současného centra, vzniklo na rozdíl od původního Starého Brna díky příchodu německých osadníků. Ještě v roce 1919 – než vzniklo připojením několika desítek předměstských obcí tzv. Velké Brno – měla moravská metropole zřetelnou německou většinu. Smutné dějiny jsou dostatečně známy – po odsunu německého obyvatelstva po 2. světové válce zůstalo z cca 80 tisíc Brňanů německé národnosti jen několik stovek.

Německá menšina třikrát jinak

V současné době jsou v Brně činné tři kulturní spolky brněnských Němců. Členové Německého jazykového a kulturního spolku Brno pečují na svých mítincích o kulturní dědictví, scházejí se ke zpěvu lidových písní i veřejně vystupují – ať již v Mahenově knihovně, na nádvoří Domu pánů z Kunštátu nebo na koncertech v Redutě i Divadle Bolka Po-

Chrání kulturní dědictví. Členové Německého jazykového a kulturního spolku Brno se scházejí i ke zpěvu lidových písní. Foto: archiv spolku

livky. Oblíbená i mimo Brno bývají představení dramatického kroužku, který vystupuje s veselými scénkami v originální brněnské němčině či v autentické česko-německé hantýrce. Spolek pěstuje též styky s bývalými obyvateli Brna žijícími v Německu anebo v Rakousku. Takovým setkáním bylo i loňské květnové posezení bývalých Brňanů a jejich potomků v ka-

várně hotelu Slovan, na němž vystoupil známý německý bavič, herec a zpěvák – brněnský rodák Lutz Jahoda.

Kulturní sdružení občanů německé národnosti v České republice si vytkl jako poslání uchování německého jazyka a kultury mezi členy i jejich rodinnými příslušníky. Pořádá besedy o významných osobnostech německé kultury

i na aktuální témata. Zachovává též staré tradice a církevní zvyklosti – německé pojetí Velikonoc, svátku sv. Mikuláše či Vánoc. Pozadu se svými aktivitami nezůstal spolek ani při nedávné návštěvě papeže Benedikta XVI. v Brně. Pořádá časté zájezdy do Vídně či do poutního místa Mariazell. Jeho pěvecký spolek vystupuje pravidelně na setkáních menšin Žijeme v jednom městě. Sdružení pečuje také o pomník odhalený v roce 1995 na paměť „pochodu smrti“ po skončení 2. světové války.

Německé kulturní sdružení, Region Brno se zaměřuje na kulturní a vzdělávací aktivity. Páteří jsou pak kurzy německého jazyka pro děti i dospělé. Organizují se přednášky i diskuse o historii Němců v českých zemích, probírá se vlastivěda i dějiny německé literatury a umění. Ke sdružení patří také sekce německy píšících autorů v České republice či dětský soubor, který vystupuje s hrami se vztahem k Brněnsku (např. hra Krysař z Hamelnu).

Ladislav Ploch

Uhodnete, co znamená v česko-německé hantýrce „pisl pémiš, pisl tajč“? Pokud tápáte, možná vám pomůže také brněnský hantec.

Zralá krása žen zachycená fotoaparátem

Fotosoutěž Úhel pohledu hodnotím jako výborný nápad, jak přilákat i ženy po padesátce k počítači. Už dlouho zvažuji koupi digitálního fotoaparátu a tato soutěž moje rozhodnutí určitě urychlí. Tato slova Marie Kopeckové z Brna shrnují cíle fotografické soutěže, kterou druhým rokem pořádá sdružení Ženy50 ve spolupráci s Kanceláři Brno – Zdravé město.

„V rámci projektu Brno – Zdravé město se uskutečňuje řada aktivit, jejichž cílem je podpora aktivního stárnutí Brňanů,“ uvedla vedoucí kanceláře Ivana Draholová. Právě ženy kolem padesátí let podle ní stojí časem před otázkou, jak dál žít – ať již prožívají další životní etapu. „Program sdružení Ženy50 je koncipován v duchu hesla V padesátí život nekončí. Snažíme se nabídnout ženám aktivity rozšiřující jejich obzory a zlepšující jejich počítačovou gramotnost,“ říká předsedkyně sdružení Jana Jarušková. Sdružení pořádá semináře na zvýšení sebevědomí žen i se zážitkovou tematikou. Nechybí cvičení taj-či, zdravotní cvičení nebo sportovní a kulturní výlety.

„Fotosoutěž se snaží prolomit kult mládí, zachytit nejen krásu zralých žen, ale i prožitky dosavadního života, odrážející se v jejich tvářích. Chce nahlédnout do tajných zákoutí duše a odhalit pocity, tužby a sny žen zralého věku,“ doplňuje Jarušková.

Soutěž je otevřena pro zájemce z celé České republiky, bez věkového omezení. Zájemci mohou zaslat své autorské fotografie (max. 5 kusů) zachycující originálním způsobem ženu starší padesátí let v různých životních situacích a vyjadřující, jak vnímá sebe sama či jak ji vidí ostatní. Soutěžní práce v elektronické podobě ve formátu jpg či tif a v tiskové kvalitě je třeba osobně či poštou doručit do sídla sdružení na ad-

rese Anenská 10, 602 00 Brno. Uzávěrka je 31. března. Nejlepší snímky budou odměněny. Autor či autorka vítězné fotografie obdrží poukaz na týdenní rekreační pobyt pro dvě osoby. Slavnostní

vyhodnocení soutěže se uskuteční u příležitosti Dne matek.

Bližší informace najdete na www.zeny50.cz nebo na adrese www.zdravemesto.brno.cz. (zug)

Tri Karkulky. Jedna z vítězných fotografií loňského ročníku. Foto: J. Horká